

OBSAH

OBSAH	3
<i>Předslov</i>	7
Úvod	10
1. HOSPODÁŘSKÝ MECHANISMUS, FINANCE A FINANČNÍ SYSTÉM – JEJICH PODSTATA, STRUKTURA A VÝZNAM	12
1.1. Podstata hospodářského mechanismu a jeho hlavní modely	13
1.2. Hlavní modely hospodářského mechanismu – podstata a popis	15
1.2.1. Model čistě tržního hospodářského mechanismu	15
1.2.2. Model centrálně plánovitého řízení	15
1.2.3. Model sociálně tržního hospodářského mechanismu	16
1.2.4. Model socialisticko-tržního hospodářského mechanismu	18
1.3. Finance a finanční systém	19
1.3.1. Finance – podstata a struktura	19
1.3.3. Finanční trh – podstata a druhy	23
2. BANKA A BANKOVNÍ SYSTÉM	28
2.1. Vznik bank a jejich podstata	29
2.2. Druhy bank	30
2.2.1. Členění bank podle hlavních kritérií	30
2.2.2. Hlavní druhy bank	31
2.2.2.1. Obchodní banky	31
2.2.2.2. Spořitelny	33
2.2.2.3. Peněžní a úvěrová družstva	35
2.2.2.4. Hypoteční banky	36
2.2.2.5. Investiční banky	38
2.2.2.6. Splátkové banky	39
2.2.2.7. Banky se speciálními funkcemi	40
2.2.2.8. Nebankovní subjekty finančních trhů	42
2.2.8.1.1 Dceřiné finanční společnosti bank	43
2.2.8.1.2 Investiční fondy a investiční společnosti	44
2.2.3. Bankovní svazy	46
2.2.4. Právní podmínky vzniku a fungování bank	46
2.2.4.1. Právní podmínky vzniku bank v České republice	46
2.2.4.2. Právní podmínky fungování bank	48
2.3. Podstata bankovního systému a podmínky jeho optimálního fungování	49
2.3.1. Podstata bankovního systému, jeho charakteristika a druhy	49
2.3.2. Soutěživost v bankovním prostředí	49
2.3.2.1. Podstata soutěživosti	49
2.3.2.2. All finanz koncept neboli „všechno spod jedné střechy“	51
2.3.2.3. Současné trendy v soutěživosti v bankovníctví	52
2.3.2.3.1. Snižování nákladů	53

2.3.2.3.2	Megatrendy	53
2.3.2.3.2.1	Globalizace	53
2.3.2.3.2.2	Jednotný evropský trh	54
2.3.2.3.2.3	Rostoucí nároky klientů	55
2.3.2.3.2.4	Informační společnost	55
2.3.2.3.2.5	Koncentrace bankovního kapitálu	56
3.	PODSTATA BANKOVNÍHO PODNIKÁNÍ	58
3.1.	Magický trojúhelník – rentabilita, solventnost a likvidnost	59
3.1.1.	Rentabilita	59
3.1.2.	Solventnost	62
3.1.3.	Likvidita	63
3.1.3.1.	Podstata likvidity	63
3.1.3.2.	Řízení likvidity	64
3.1.3.3.	Zákonná úprava pravidel likvidity ze strany státu vůči peněžním ústavům	67
3.1.4.	Vnitřní protikladnost zásad „magického trojúhelníka“	68
3.2.	Management bankovních aktiv a pasiv	69
3.2.1.	Řízení bankovních pasiv	72
3.2.1.1.	Vlastní kapitál	72
3.2.1.1.1.	Podstata vlastního kapitálu	72
3.2.1.1.2.	Funkce vlastního kapitálu	74
3.2.1.2.	Cizí zdroje (kapitál)	76
3.2.1.2.1.	Různé druhy vkladů	76
3.2.1.2.2.	Emise vlastních obligací	77
3.2.1.2.3.	Půjčky a úvěry od jiných bank	77
3.2.1.2.4.	Úvěry od centrální banky	78
3.2.1.1.	Řízení bankovních pasiv managementem banky	79
3.2.2.	Řízení bankovních aktiv	80
3.2.2.1.	Primární rezervy	81
3.2.2.2.	Sekundární rezervy	82
3.2.2.3.	Úvěry	83
3.2.2.4.	Finanční investice	83
3.2.3.	Cooke- ratio a řízení aktiv a pasiv	84
3.2.4.	Celkové řízení aktiv a pasiv formou modelů	87
3.2.5.	Řízení aktiv a pasiv v naší bankovní praxi	89
4.	ÚČET (KONTO) – ZÁKLAD OBCHODNÍHO VZTAHU BANKY S KLIENTEM 92	
4.1.	Podstata a význam bankovního účtu	92
4.2.	Druhy bankovních účtů	94
4.2.2.	Hlavní druhy bankovních účtů	95
4.2.2.1.	Běžný účet a jeho zřízení	95
4.2.2.2.	Kontokorentní účet	96
4.2.2.3.	Ostatní druhy účtů	97
5.	PASIVNÍ OBCHODY BANK	99
5.1.	Vklad na viděnou (na požádání)	100
5.2.	Termínové vklady	102
	Schéma průběhu časového depozita	103
5.3.	Úsporné vklady	105

5.4. Depozitní certifikáty (Certificates of Deposits)	109
5.5. Devizové vklady (vklady v zahraničních měnách)	111
5.6. Bankovní obligace	112
5.7. Stavební spoření	112
5.8. Životní pojištění	114
5.9. Úvěry od ostatních bank	115
5.10. Úvěry od centrální banky	117
6. AKTIVNÍ OBCHODY BANK	120
6.1. Podstata aktivních obchodů bank a z nich úvěru	121
6.2. Členění úvěrů	122
6.3. Druhy krátkodobých úvěrů	123
6.3.1. Kontokorentní úvěr	123
6.3.2. Směnečné (diskontní) úvěry	125
6.3.2.1. Eskontní úvěr	126
6.3.2.2. Negociační úvěry	128
6.3.2.3. Akceptační úvěry	129
6.3.2.4. Ramboursní úvěry	130
6.3.2.5. Ručitelské (avalové) úvěry	131
6.3.3. Lombardní úvěry	134
6.3.4. Spotřební úvěry (půjčky)	136
6.3.5. Vícesložkové úvěrování (Multi-component Facilities)	137
6.4. Druhy střednědobých a dlouhodobých úvěrů	138
6.4.1. Dlužní úpis (úvěrový úpis – listina)	138
6.4.2. Emisní úvěry	140
6.4.2.1. Podstata a členění emisních úvěrů	140
6.4.2.2. Cena dluhopisu do jeho splatnosti a rendita	144
6.4.3. Hypoteční úvěry	146
6.4.4. Střednědobé a dlouhodobé spotřební úvěry	148
6.5. Zajišťování úvěrových rizik	148
6.5.1. Prověrka úvěrové způsobilosti klienta	149
6.5.1.1. Právní způsobilost žadatele o úvěr	150
6.5.1.2. Osobní důvěryhodnost žadatele	150
6.5.1.3. Hospodářská a finanční situace žadatele a její budoucí vývoj	151
6.5.2. Limitování úvěrů	155
6.5.3. Kontrola klienta bankou	156
6.6. Úroková rizika a úrokové produkty na mezibankovních trzích (včetně zahraničních)	157
6.6.1. Podstata úrokových rizik pro banky a pro její klienty	158
6.6.2. Druhy úrokových produktů bank k zajištění jejich i klientských úrokových rizik	160
6.6.2.1. Použití variabilní úrokové sazby	161
6.6.2.3. Termínové úrokové obchody – Forward Rate Agreement	162
6.6.2.4. Úrokové kontrakty futures (s budoucností)	163
6.6.2.5. Úrokové opce a úrokové opce futures	164
6.6.2.6. Maximální a minimální úrokové sazby (Interest rate cap, floor a collar)	165
6.6.2.7. Úrokové swapy	166
6.6.2.8. Hedging	167

7. PLATEBNÍ STYK MEZI KLIENTEM A BAKOU A MEZI BANKAMI NAVZÁJEM A JEHO ORGANIZACE UVNITŘ STÁTU	171
7.1. Formy platebních prostředků	173
7.1.1. Hotovostní platební prostředky	173
7.1.2. Bezhotovostní platební prostředky	174
7.1.2.1. Bezhotovostní platební příkaz (bankovní převod)	174
7.1.2.1.1. Příkaz k úhradě	174
7.1.2.1.2. Příkaz k inkasu (inkasní příkaz)	176
7.1.2.2. Šek	177
7.1.2.3. Směnka	178
7.1.2.4. Tuzemský akreditiv	178
7.1.2.5. Platební a úvěrové karty	180
7.2. Organizace bankovního platebního styku	181
7.2.1. Organizace platebního styku uvnitř jedné banky	181
7.2.2. Mezi bankovní styk uvnitř státu	183
7.2.3. Mezi státní bankovní styk	185
7.2.3.1. S.W.I.F.T.	185
LITERATURA A PODKLADY	189